

ABELLÓ GÜELL, Teresa (ed.). *La CNT. Papers d'exili i clandestinitat*. Catarroja-Barcelona: Editorial afers, Centre d'Estudis Històrics Internacionals, 2013. 199 pàgs. [13,5 X 21,5].

Amb el número 12 de la col·lecció “Els papers del Pavelló de la República”, que el Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona posa a disposició dels lectors per difondre els fons arxivístics dipositats a la Biblioteca del Pavelló de la República, la professora Teresa Abelló ens ofereix un recull de documents relatius a la trajectòria del sindicat anarcosindicalista CNT (Confederació Nacional del Treball) sota el franquisme, entre la clandestinitat i l'exili.

Parlar de la CNT significa parlar de l'organització capdavantera del moviment obrer a Catalunya entre 1868 i 1939. I és precisament a partir d'aquest any, després de la guerra civil i amb la consolidació de la Dictadura franquista, que el sindicat, abocat a la clandestinitat per la repressió del règim i polaritzat pels enfrontaments interns, entra en una fase de declivi.

Tanmateix aquest declivi té diverses etapes. En una primera etapa, tal i com senyala l'autora, des de la postguerra fins a finals dels anys 50, l'antifranquisme i l'obrerisme estan protagonitzats per les organitzacions i els homes de l'etapa republicana, i en aquest període la CNT encara juga un paper important. Però a partir de la dècada dels 60, en un context de desenvolupament econòmic i industrialització amb forts moviments migratoris, neix una nova classe obrera, sense lligams amb la Guerra Civil i més pragmàtica, que tindrà com a millor expressió organitzativa les Comissions Obreres, en un escenari on la CNT acabarà esdevenint cada cop més marginal.

Amb l'arribada de la transició política, la CNT tampoc va saber adaptar-se a les noves circumstàncies, tal i com posa de manifest la professora Abelló quan afirma “*amb més de tres dècades d'exili la CNT no havia estat capaç de resoldre els seus problemes i seguia enrocada en debats provinents de l'època de la Guerra Civil que, fins i tot, tenien l'origen en etapes anteriors[...]la CNT, carregada de problemes no tenia respostes per afrontar el nou repte que es presentava, i al congrés de Marsella de l'agost de 1975 encara es reafirmaren els vells principis: acció directa, antipoliticisme i antiestatisme*”. En el fons, les diverses “ànimes” de la CNT, que s'havien enfrontat al llarg del temps per controlar l'organització (sindicalistes / purs, ortodoxos / heterodoxos, polítics / apolítics...), continuaven sense resoldre les seves diferències i van portar el sindicat, en particular, i el moviment anarquista en general, a una lluita fratricida.

Per apropar-nos a la història de la resistència antifranquista de la CNT, així com als seus debats interns, aquesta publicació ens presenta una mostra de documents representatius de diversos fons documentals (de fulls volants, personals, d'adhesius...) que “*són un testimoni de primera mà de les vicissituds per les quals va passar la CNT*”

durant la llarga etapa franquista, que la van portar de l'hegemonia a la clandestinitat i, a la fi, a tenir només una presència testimonial entre els treballadors de Catalunya”

IHE

(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior

Con el número 12 de la colección “Els papers del Pavelló de la República”, que el Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona pone a disposición de los lectores para difundir los fondos archivísticos depositados en la Biblioteca del Pavelló de la República, la profesora Teresa Abelló nos ofrece una compilación de documentos relativos a la trayectoria del sindicato anarcosindicalista CNT (Confederación Nacional del Trabajo) bajo el franquismo, entre la clandestinidad y el exilio.

Hablar de la CNT significa hablar de la organización líder del movimiento obrero en Cataluña entre 1868 y 1939. Y es precisamente a partir de este año, después de la guerra civil y con la consolidación de la Dictadura franquista, que el sindicato, abocado a la clandestinidad por la represión del régimen y polarizado por los enfrentamientos internos, entra en una fase de declive. Aun así este declive tiene varias etapas. En una primera etapa, tal y como señala la autora, desde la posguerra hasta finales de los años 50, el antifranquismo y el obrerismo están protagonizados por las organizaciones y los hombres de la etapa republicana, y en este periodo la CNT todavía juega un papel importante. Pero a partir de la década de los 60, en un contexto de desarrollo económico e industrialización con fuertes movimientos migratorios, nace una nueva clase obrera, sin vínculos con la Guerra Civil y más pragmática, que tendrá como mejor expresión organizativa las Comisiones Obreras, en un escenario donde la CNT acabará siendo cada vez más marginal.

Con la llegada de la transición política, la CNT tampoco supo adaptarse a las nuevas circunstancias, tal y cómo pone de manifiesto la profesora Abelló cuando afirma “*amb més de tres dècades d'exili la CNT no havia estat capaç de resoldre els seus problemes i seguia enrocada en debats provinents de l'època de la Guerra Civil que, fins i tot, tenien l'origen en etapes anteriors[...] la CNT, carregada de problemes no tenia respostes per afrontar el nou repte que es presentava, i al congrés de Marsella de l'agost de 1975 encara es reafirmaren els vells principis: acció directa, antipoliticisme i antiestatisme*”. En el fondo, las diversas “almas” de la CNT, que se habían enfrentado a lo largo del tiempo para controlar la organización (sindicalistas / puros, ortodoxos / heterodoxos, políticos / apolíticos...), continuaban sin resolver sus diferencias y

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2014)

llevaron al sindicato, en particular, y al movimiento anarquista en general, a una lucha fratricida.

Para acercarnos a la historia de la resistencia antifranquista de la CNT, así como a sus debates internos, esta publicación nos presenta una muestra de documentos representativos de varios fondos documentales (de hojas volantes, personales, de pegatinas...) que *“són un testimoni de primera mà de les vicissituds per les quals va passar la CNT durant la llarga etapa franquista, que la van portar de l'hegemonia a la clandestinitat i, a la fi, a tenir només una presència testimonial entre els treballadors de Catalunya”*.

IHE

(Secretaría de la revista)